

Użytkowanie mięsne kóz

Charakterystyka mięsa koziego

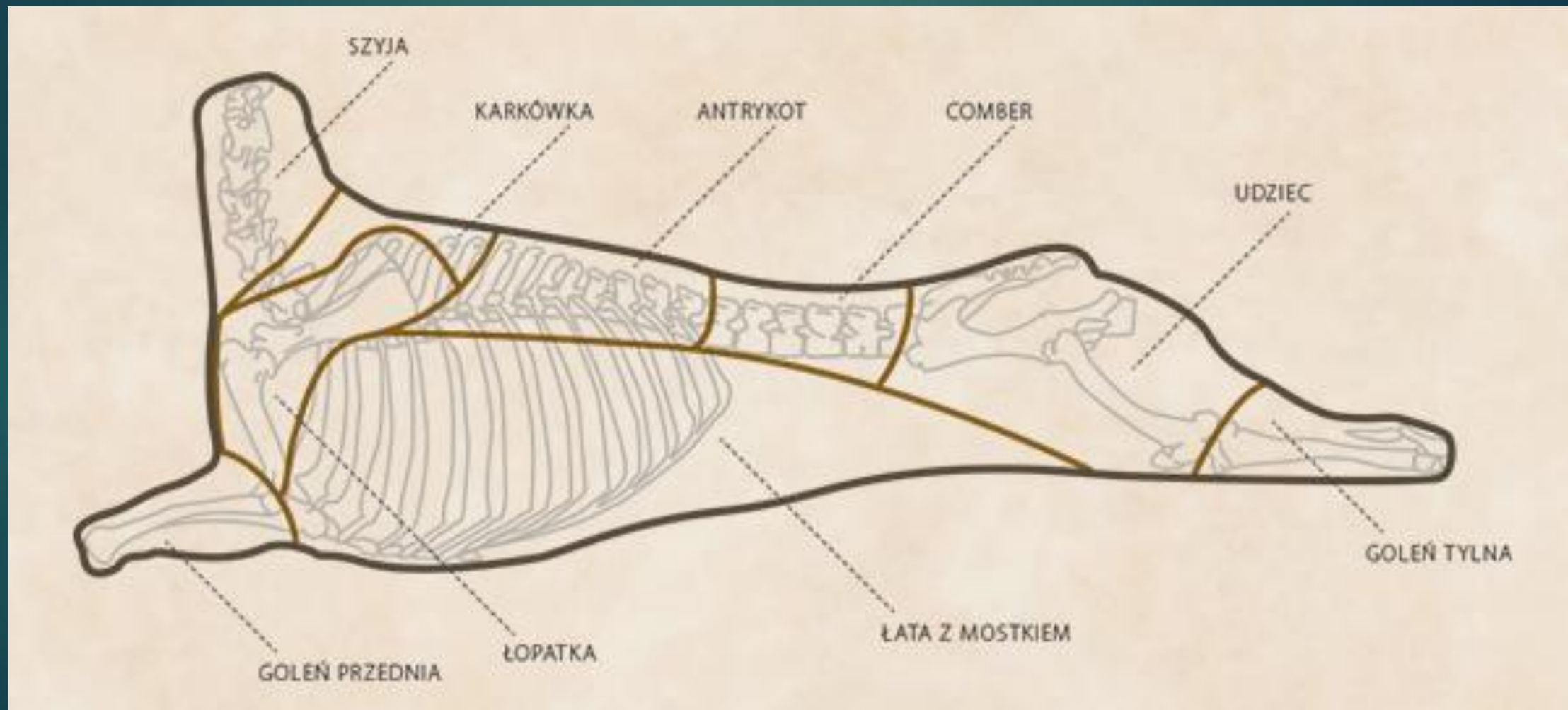
Mięso kozie, podobnie jak jagnięce, charakteryzuje się bardzo dobrymi właściwościami odżywczymi i zdrowotnymi.

Mimo tych zalet, produkcja koźliny, głównie za sprawą niskiej opłacalności tego kierunku produkcji, jest nadal działalnością marginalną.

Brak jest popytu na mięso kozie, bo koza w Polsce kojarzy się ciągle tylko z mlekiem. Wprowadzenie ras mięsnych do pogłowia kóz stwarzałoby szansę rolnikom i mniejszym zakładom mięsnym, które mogłyby w ten sposób znaleźć swoją niszę na rynku.

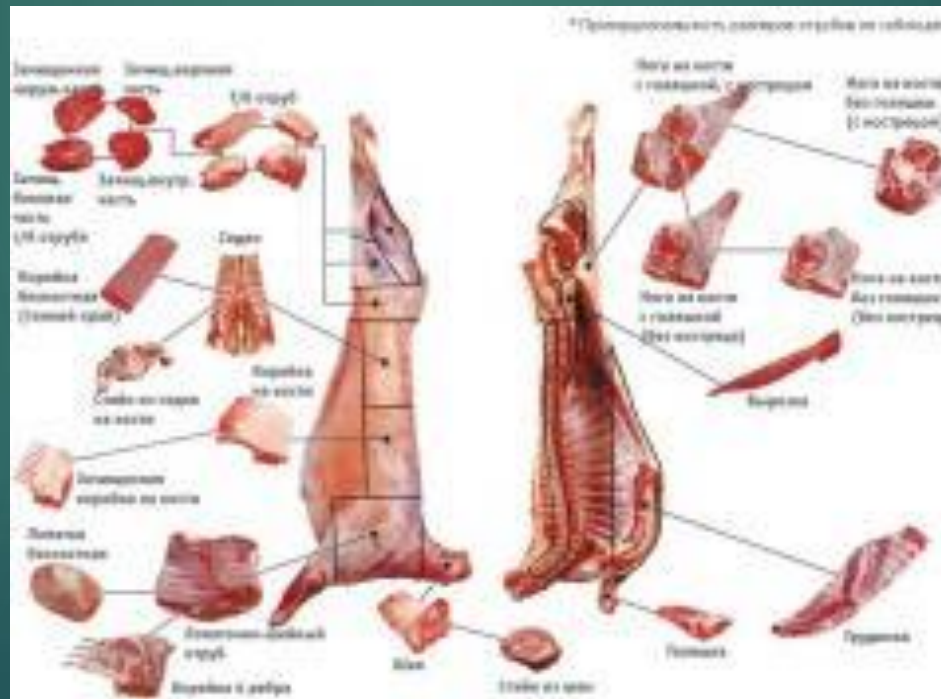

Podział tuszy koziej

Czynniki warunkujące użytkowość mięsną kóz

- ▶ Wiek
- ▶ Płeć
- ▶ Żywienie

Wpływ wieku na użytkowość mięsną kóz

- ▶ Wraz z wiekiem koźlęcia tusza poszerza się, co przy mniejszym przyroście długości powoduje, że staje się tuszą bardziej zwartą.
- ▶ **U koźląt starszych zwiększa się procentowy udział najlepszych wyrębów, tj. kulki, zadu i antrykotu, kosztem słabszych wyrębów, na przykład łopatki.**
- ▶ **Z wiekiem wzrasta stopień otluszczenia**, ale również wzrasta stosunek mięśni do kości (poprawa umięśnienia).
- ▶ Te wszystkie zależności powinny być uwzględniane przez hodowcę przy wyborze optymalnego terminu uboju koźląt.

Wpływ płci na użytkowość mięsną kóz

- ▶ Stopień otluszczenia zależy od płci.
- ▶ **Kózki są zwykle bardziej otluszczone niż koziółki.**
- ▶ Koziółki najczęściej poddawane są zabiegowi kastracji w wieku 2-3 tygodni, co upodabnia otluszczenie tuszek kastratów do tuszek kózek.

Wpływ żywienia na użytkowość mięsną kóz

- ▶ Żywienie koźląt zarówno mlekiem kozim jak również preparatami mleko zastępczymi nie wpływa na jakość mięsa
- ▶ Żywienie koźląt po odsadzeniu ma niewielki wpływ na budowę tuszy (długość i szerokość)
- ▶ **Na otłuszczenie tuszy istotnie wpływa poziom energii w dawce pokarmowej**
- ▶ Wskazanymi paszami w żywieniu po odsadzeniu koźląt są kiszonka z kukurydzy jak również siano z roślin motylkowych

Rodzaje tuczu koźląt rzeźnych:

- ▶ **Tucz małych koźląt mlecznych**
- ▶ **Tucz koźląt mlecznych**
- ▶ **Tucz koźląt starszych**

Tucz małych koźląt mlecznych

- ▶ Koźlęta **ubijane w wieku 4 – 6 tygodni**
- ▶ Masa ciała **8 – 12kg**
- ▶ Wydajność rzeźna **60 – 65%**
- ▶ Koźlęta **żywione wyłącznie mlekiem matki** na tzw. białe mięso
- ▶ Koźlęta zużywają **10l mleka na 1kg masy ciała**

Tucz koźląt mlecznych

- ▶ Koźłeta **ubijane w wieku 2 – 3 miesięcy**
- ▶ Masa ciała **ok 20kg**
- ▶ Wydajność rzeźna **55 – 60%**
- ▶ Koźłeta **żywione mlekiem matki/preparatami mleko zastępczymi oraz paszami treściwymi**

Tucz koźląt starszych

- ▶ Koźłeta **ubijane w wieku 5 - 6 miesięcy**
- ▶ Masa ciała **ok 25 - 35kg**
- ▶ W tuczu tym można stosować zarówno **odchów naturalny jak i sztuczny**, w oparciu o dawki mleka lub pójła.
- ▶ **Najczęściej wykorzystuje się żywienie pastwiskowe**, pozwalając koźłom na wypas do woli. Dodatkowo skarmia się **siano dobrej jakości** (w tym z roślin motylkowych) oraz **pasze treściwe** (mieszanki własne lub CJ).
- ▶ Jest to oczywiście **tucz mniej intensywny** (niższe przyrosty, gorsze wykorzystanie paszy), **jednakże najbardziej ekonomiczny**.
- ▶ Uzyskuje się następujące przyrosty:
 - ▶ **koziółki 150-200 g/dzień**
 - ▶ **kózki 130-180 g/dzień.**

